

af Hr. N. L. Holst kjøbt Byggegrund maa finde en paa et medfulgt Situationsriids nærmere paavist Grænseregulering Sted imellem samme og Kommunens tilstødende Ejendom, saaledes at Andragerne i Skjellet mod Gaden af deres Grund afstaar omtrent $\frac{1}{2}$ Alen i Bredden imod at rykke et lignende Stykke ind paa Kommunens Grund med den af dem planlagte Bygnings Gaardside, alt for at Gavlen paa denne Bygning kan blive muret i en ret Vinkel paa Gaden.

Dette Samtykke er dog betinget af:

at Andragerne bære alle med Mageskiftet forbundne Omkostninger, og

at de erkjende Kommunen ejendomsberettiget til de Sten, der findes i Diget imellem deres og Kommunens Ejendom.

Medet den 7de April.

191⁸⁹. Efter Indstilling af Udvalget for Opførelsen af det ny Sygehus i Skrivelse af 26de i. M. approberedes der Planer for Opførelsen af:

- 1) et Lighus med Ligtapel til en Beføstning af ca. 5200 Kr.,
- 2) et Fæhus med Omgivelser af Retirader m. m. til Beføstning af 3000 Kr. samt
- 3) en Forandring i den allerede vedtagne Plan for Desinfektionsbygninger, hvorved der opnaas et forønsket større Rum til urent Tøj i nederste Etage og en bedre Bolig i øverste Etage, hvilken Forandring er anslaaet til 400 Kr.

Ved disse Planer, der bleve forelagte i forrige Møde, men derpaa efter at være drøftede udsatte til nærværende Møde, bemærkes det derhos, at det oprindelige Overflag til et Lighus lød paa 3500 Kr., men uden at der heri var indbefattet Begravelseskapel, hvilket derimod den nu vedtagne Plan omfatter, hvorved Forhøjelsen fremkommer, samt at der oprindeligt var regnet 2000 Kr. til Fæhuset og 1500 Kr. til Retiradebygningerne,

Altjaa tilfammen 3500 Kr., hvilket Beløb imidlertid kan reduceres til foranstørte 3000 Kr., naar disse Bygninger drages sammen.

(Se Mødet den 23de Marts og herefter den 16de Juni).

^{1/90}. Som Svar paa den Forespørgsel, som Byraadet i Mødet den 13de Februar 1890 vedtog at indgive til Indenrigsministeriet angaaende Jagttagelsen ved fremtidige Folketingsvalg af § 23 i Lov om Valgene til Rigsdagen af 12te Juli 1867, var der under 6te d. M. fra Aarhus Stiftamt modtaget Kommunikation af følgende Skrivelse fra nævnte Ministerium af 4de i f. M.:

„I det med Amtets Skrivelse af 21de Februar 1890 modtagne Andragende har Aarhus Byraad henledet Opmærksomheden paa, at det efter Kjøbstadens Indvaanerantal efter den sidst afholdte Folketælling ikke vil være muligt ved fremtidige Folketingsvalg at efterkomme den i § 23 i Lov om Valgene til Rigsdagen af 12te Juli 1867 indeholdte Bestemmelse om, at der af Kommunalbestyrelsen af dennes egne Medlemmer for hvert 1500 Indvaanere skal vælges en til Medlem af vedkommende Valgbestyrrelse, idet Byraadet, Formanden iberegnet, kun tæller 20 Medlemmer.

Foranlediget heraf skulde man til behagelig Efterretning og videre fornøden Bekjendtgjørelse tjenstligt melde, at den ommeldte Regel i Valglovens § 23 maa være undergivet den af den øvrige Lovgivning flydende Begrænsning; da Lov om Kjøbstadkommunernes Styrelse m. v. af 26de Maj 1868 § 6 har fastsat et Maksimum for Antallet af Byraadets Medlemmer, og da Medlemsantallet for Aarhus Byraad alt er fastsat til dette Maksimum, er det heraf en Følge, at der uanset den stedfundne Forsøgelse af Kjøbstadens Folkemængde ikke vil kunne vælges et større Antal Medlemmer til at indtræde i Folketingsvalgbestyrrelsen end det, der nu har Sæde i Byraadet.

Ved navnlig Afstemning maa Valgbestyrelsen derfor beskikke det fornødne Antal Vælgere til at udføre de Forret-

ninger, der ellers paahvile Valgbestyrelsens Medlemmer ved Stemmemernes Modtagelse, (jfr. Valglovens § 40).“

Toges til Efterretning.

³⁹²/₉₀. Efter Indstilling af Udvalget for Opførelsen af den ny Skolebygning approberede Byraadet med forskjellige Endringer følgende Konditioner for Levering af Arbejde og Materialier til denne Bygning, nemlig:

1. Hovedkonditioner for Udførelse af Arbejder m. m.
2. Særlige Konditioner m. m. for Murarbejdet.
3. Særlige Konditioner for Tømmerarbejdet.
- 4 og 5. Betingelser for Levering af Cement og Kalk.

(Se Møderne den 10de f. M. og den 28de d. M.).

⁴¹³/₉₁. Efter Indstilling af Udvalget for Markvæsenet i Skrivelse af 1ste d. M. tiltraadte Byraadet en af nævnte Udvalg paa nærmere Approbation med Husejer Christian Jensen afsluttet Overenskomst, hvorefter Christian Jensen afstaar den Del af den af ham i Leje havende Kommuelod Nr. 20 i Oldjorden, som behøves til den ny Grusgrav, imod at der for den resterende Tid af Lejemaalet indrømmes ham afgiftsfri Benyttelse af den Del af Lodden, som ikke bruges til Grusgrav, ligesom ogsaa den af ham for det sidste Halvaar erlagte Lejeafgift tilbagebetales ham med 77 Kroner.

(Se Mødet den 10de Decbr. f. M.).

⁵⁷/₉₂. Som Svar paa Byraadets Skrivelse til Overtoldinspektoratet for Nørrejylland af 5te Marts d. M., je Mødet den 3die f. M., var der fra nævnte Autoritet modtaget en Skrivelse af 22de næstefter, hvori det meddeltes, at medens Generaldirektoratet for Skattevæsenet i øvrigt har fundet de af Byraadet i ovennævnte Skrivelse af 5te d. M. opstillede Betingelser for Afstaaelse af en Byggeplads paa Havnen til en ny Toldkammerbygning antagelige, har Generaldirektoratet næret overvejende Betænkelse ved den Forandring i Bygningens Plan, som den af Byraadet stillede Fordring om, at Bygningen holdes i en Afstand af ca. 38 Alen fra Havnegadens Facadelinie, vilde medføre, hvorfor Toldvæsenet foreslog, at Gadens østlige Fortov, der

ikke staar i Forbindelse med noget andet Fjortov paa den øvrige Strækning af Gaden, helt skulde bortfalde,

Denne Skrivelse blev forelagt for Byraadet i Mødet den 23de Marts d. A., men da der tillige i samme Møde forelaa en Skrivelse fra Generaldirektoratet for Statsbanedriften af 11te f. M. om Betingelserne for Udvidelse af Spor anlægget paa Havnepladsen (se Mødet den 1ste Septbr. under Sag $\frac{6}{92}$) og de af Statsbanedriften i saa Henseende opstillede Fordringer maatte tages i Betragtning overfor de fra Toldvæsenet fremkomne Krav, anmodede man forinden videre foretoges Udvalget for Havnevæsenet om at forhandle med Overtoldinspektoratet om det Forhold, hvori Planen for den ny Toldkammerbygning vil komme til at staa til de af Statsbanedriften foreslaaede Spor anlæg, hvorefter Byraadets Formand, saafremt disse Forhandlinger føre til et tilfredsstillende Resultat, vilde besvare Overtoldinspektoratets Skrivelse i Overensstemmelse med, hvad der i øvrigt vedtoges i Mødet.

Efter at disse Forhandlinger havde fundet Sted, blev der under 29de Marts d. A. tilskrevet Overtoldinspektoratet for Nørrejylland saaledes:

„I Skrivelse af 22de d. M. med Bilag har det ærede Overtoldinspektorat meddelt, at medens Generaldirektoratet for Skattevæsenet i øvrigt har fundet de af Byraadet i Skrivelse af 5te d. M. opstillede Betingelser for Afstaaelse af en Byggeplads ved Havnen til en ny Toldkammerbygning antagelige, har Generaldirektoratet næret overvejende Betænkelse ved den Forandring i Bygningens Plan, som den af Byraadet stillede Fordring om, at Bygningen skal holdes i en Afstand af 38 Alen fra Havnegadens Facadelinie, vilde medføre, hvorfor det foreslaas, at Gadens østlige Fjortov, der ikke staar i Forbindelse med noget andet Fjortov paa den øvrige Strækning af Gaden, helt bortfalder.

Ved i denne Anledning at berøre, at det er paatænkt at lægge et Fjortov langs Størstedelen af Havnepladsen fra Østbanegaarden, og at der i indeværende Sommer vil blive begyndt paa Anlægget af den nordlige Ende af dette Fjortov, som ogsaa af den Grund vil have sin store Betydning, at

Jærdsjelen med Kjøretøjer derved fjernes noget fra Banesporene, skal man bemærke, at Byraadet vil lægge megen Vægt paa at beholde den foreslaaede Gadebredde, der, naar det erindres, at 12 Alen gaar med til Sporanlæg, ikke vil blive mere end 26 Alen, hvad der næppe kan siges at være for meget paa det omhandlede Sted. For imidlertid at imødekomme Generaldirektoratets Ønske om, at Bygningens Plan ikke indskrænkes af den Grund, tillader man sig at foreslaa, at Bygningen rykkes lidt længere mod Nordøst, navnlig med det østre Hjørne, saaledes som nærmere omtalt under Hr. Kammerherrens Møde med Havneudvalget paa Byraadets Begne, hvorved det vil opnaas, at den omhandlede Gadebredde saa vel som Bygningens Plan, saaledes som denne vises paa den hermed tilfølgende Plantegning, kan bibeholdes.

Naar Overtoldinspektoratet har forudsat, at det paa Plantegningen indenfor Bogstaverne x—b—c—y angivne Areal udlægges til Toldvæsenets Raadighed, hvad enten det bebygges eller ikke eller hvorledes det bebygges, da har Byraadet vel oprindelig ikkun tænkt sig den Plads, som vilde blive indtaget af Bygningen, overladt Toldvæsenet, men naar undtages, at man af Hensyn til den smalle Plads ved den spidse Ende maa ønske Linien c—d rykket nærmere ind paa Bygningen og idet man henstiller at Hjørnet ved Linien b—a reguleres efter Bygningens Form, skal man ikke modsætte sig Overtoldinspektoratets Ønske i saa Henseende. Men i øvrigt maa Spørgsmaalet om Pladsens Grænser ændres noget, naar Bygningen rykkes lidt mod Nordøst. Fra Byraadets Side vil der intet være til Hinder for, at hele den paa Byraadets Plantegning med a betegnede Plads under fornødent Hensyn til Jærnbane-sporenes Benyttelse bruges til Materialplads m. v. under Byggeføretagendets Udførelse.

Med Hensyn til det Forbehold, som er taget i Byraadets ovennævnte Skrivelse angaaende Byggepladsens Forhold til de fremtidige Jærnbane-spør paa Havnepladsen, skal man ikke undlade at bemærke, at efter at man i Skrivelse af 9de Januar d. A. havde anmodet Generaldirektoratet for Stats-

banedriften om at lade lægge nogle Spor paa den nye Havneplads særlig paa den udvidede midterste Mole, har man fra bemeldte Generaldirektoratet modtaget en Skrivelse af 11te d. M., hvormed fremsendtes vedlagte Plan til samtlige fornødne Sporudvidelser paa Havnepladsen, og hvori det derhos forlanges, at de til en Ordning af Forbindelsen mellem den gamle og den ny Havneplads nødvendige Spor blive bragte til Udførelse samtidig med de ovennævnte af Byraadet ønskede Spor.

Til Forklaring af Planen skal bemærkes, at alle de Spor, som efter Statsbanedriftens Forlangende skal udføres samtidig, ere fuldt optrukne med røde Linier, og at de af disse Spor, som ere betegnede med rød Overkrydsning senere, naar en mulig paatænktt Udvidelse af Dampskibsbroen har fundet Sted, tænkes erstattede med de med røde punkterede Linier betegnede Spor. Endelig har Statsbanedriften betinget sig, at der ikke ved Opførelsen af den ny Toldkammerbygning lægges nogen Hindring i Vejen for den fri Benyttelse af noget af de paa Planen angivne Spor.

Ved at gjøre det ærede Overtoldinspektorat bekendt med denne Plan og Statsbanernes dertil knyttede Bemærkninger og idet tilføjes, at der fra Byraadets Side intet vil være til Hinder for, at de af Toldvæsenet begjærte Lossejor paa begge Sider af Kasthusfløjen optages paa Planen og udføres efter de sædvanlige Regler for Havnesjors Anlæg, skal Byraadet, der i Hovedtrækkene maa billige den fremkomne Plan for Sporudvidelsen som hensigtsmæssig for Havnen, tillade sig at udtale sig en behagelig Udtalelse om, hvorvidt der fra Toldvæsenets Side med Hensyn til den paatænktt ny Toldkammerbygning er noget at erindre imod Planen.

Sluttelig bemærkes, at det formentlig vil være rigtigst at revidere Planen paa Pladsen, forinden endelig Bestemmelse tages om Bygningens Beliggenhed.

Som Bilag følger endvidere den Byraadets Skrivelse af 5te d. M. bilagte Plan samt et Afklip af den paatænktt Toldkammerbygningens Form i det Maal, som svarer til Statsbanedriftens Plan over Sporudvidelserne."

Som Svar herpaa var der modtaget følgende Skrivelse fra Overtoldinspektoratet for Nørrejylland af 6te April d. A.

„Efter under 30te f. M. at have forelagt Generaldirektoratet for Skattevæsenet Resultatet af mine Forhandlinger med det ærede Byraad, saaledes som nærmere præciseres i Byraadets behagelige Skrivelse af 29de f. M., har velbemeldte Generaldirektorat i Skrivelse af 5te ds. bifaldet, at Grunden til den projekterede ny Toldkammerbygning overensstemmende med Byraadets Duffe rykkes frem imod Nordøst, dog at Grundens Størrelse ikke bliver mindre end angivet i Trapezet x b c y paa høslagte Plan B c 1892, hvorhos Overtoldinspektoratet bemyndiges til med Hensyn til Linien c d (c y) og Punkt x paa samme Plan at gjøre Byraadet de Indrømmelser, som Forholdene uden Skade for Toldvæsenet kunne tilstede.“

Denne Skrivelse toges til Efterretning.

(Se Mødet den 15de September).

112/92. Efter derom foreliggende Andragende blev det tilsladt Konditor J. Rozzi i Tilslutning til den med ham i forrige Møde afsluttede Overenskomst paa egen Bekostning at anbringe nogle Lindetræer ud for sin Ejendom imod Bispetorvet efter nærmere Paavisning af Torvendvalget med Hensyn til Valget af Pladsen for de enkelte Træer.

I Forbindelse hermed skal det bemærkes, at Rozzi senere af Udvalget har erholdt Tilladelse til at anbringe Krydsvært imellem Træerne og Bygningen, beplantet med vild Vin.

115/92. Efter derom fra vedkommende Forhørsdommer foreliggende Indstilling tillod Byraadet, at en for Tyveri dømt, her i Byen hjemmehørende 16½ Aar gammel Pige efter udstaaet Straf maatte for Kommunens Regning anbringes i „Linderangs-hjemmet“.

117/92. Efter nedenstaaende Forslag af Skolekommissionen af 2den d. M., der under 3die d. M. er tiltraadt af Udvalget for Skolevæsenet, nemlig:

„Da Borger Drengestolen opførtes og indrettedes med

14 Klasseværelser, var det, som bekendt med det Maal for Dje, at Skolen, som har 7 paa hinanden følgende Klasser, efterhaanden kunde udvides og faa 2 parallelle Klasserækker. De 4 nederste Klasser ere allerede fordoblede, og da der nu efter Paaske begynder et nyt Skoleaar, anmodes Udvalget om at udvirke Byraadets Samtykke til, at der oprettes en ny 5te Klasse, da dette er en Betingelse for, at en regelmæssig Oprykning fra hver Klasse til den nærmest højere kan finde Sted."

bifaldt Byraadet, at der ved Borger-Drengeskolen oprettes en ny 5te Klasse, og at Lærerpersonalet i den Anledning forøgedes med en Timelærer.

119¹/₉₂. Da der ved tgl. aabent Brev af 1ste d. M. er udfikret nyt Valg til Rigsdagens Folketing til Foretagelse den 20de April 1892, delegerede Byraadet samtlige sine Medlemmer til at indtræde i Valgbestyrelsen for Aarhus Amts 2den Valgfreds.

120¹/₉₂. Paa Grund af derom indgiven Ansøgning og i Betragtning af de foreliggende Omstændigheder vedtog Byraadet at lade Kæmmerkassen afholde Omkostningerne ved Politibetjent P. J.s Indlæggelse paa Amtssygehuset for at underkastes Operation for en Sygdom.

121¹/₉₂. Efter derom i Skrivelse af 6te d. M. foreliggende Indstilling blev der meddelt Kirkegaardsbestyrelsen Bemyndigelse til at anvende ca. 1100 Kroner til Istandjættelse af det Terræn, hvormed den ny Kirkegaard er bleven udvidet i Følge den i forrige Møde under Sag Nr. 226¹/₉₁ meddelte Skrivelse fra Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet af 9de f. M.

Mødet den 21de April.

43¹/₉₂. Under 2den f. M. havde Aarhus Stiftamt forlangt sig Byraadets Erklæring meddelt i Anledning af en fra Smed J. H. B. fremkommen Bepværing over, at en af ham indgiven Begjæring om Alderdomsunderstøttelse ikke er bleven tagen til Følge.